

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Nowe perspektywy rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020

**Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

Katowice, 15. 03. 2013

Wanda Chmielewska Gill

Ramy dyskusji o przyszłej perspektywie

- kontekst budżetowy (szczyt Rady Europejskiej w sprawie Wieloletnich Ram Finansowych, 7-8 lutego 2013 r.);
- trwające prace nad projektem rozporządzenia ws. wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z EFRROW;
- większe powiązanie II filara WPR z polityką spójności (wspólne zasady dla funduszy WRS, Umowa Partnerstwa).

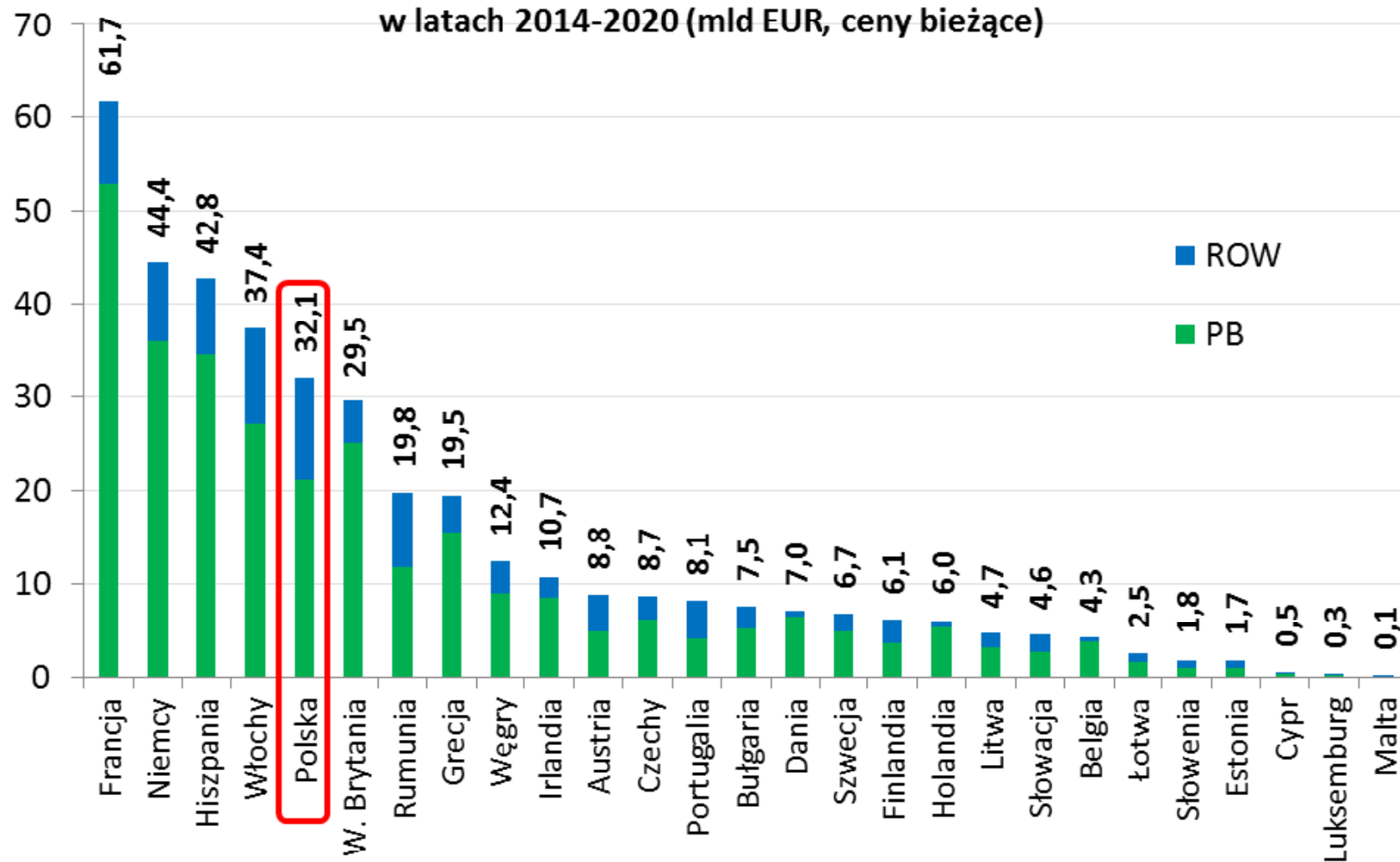

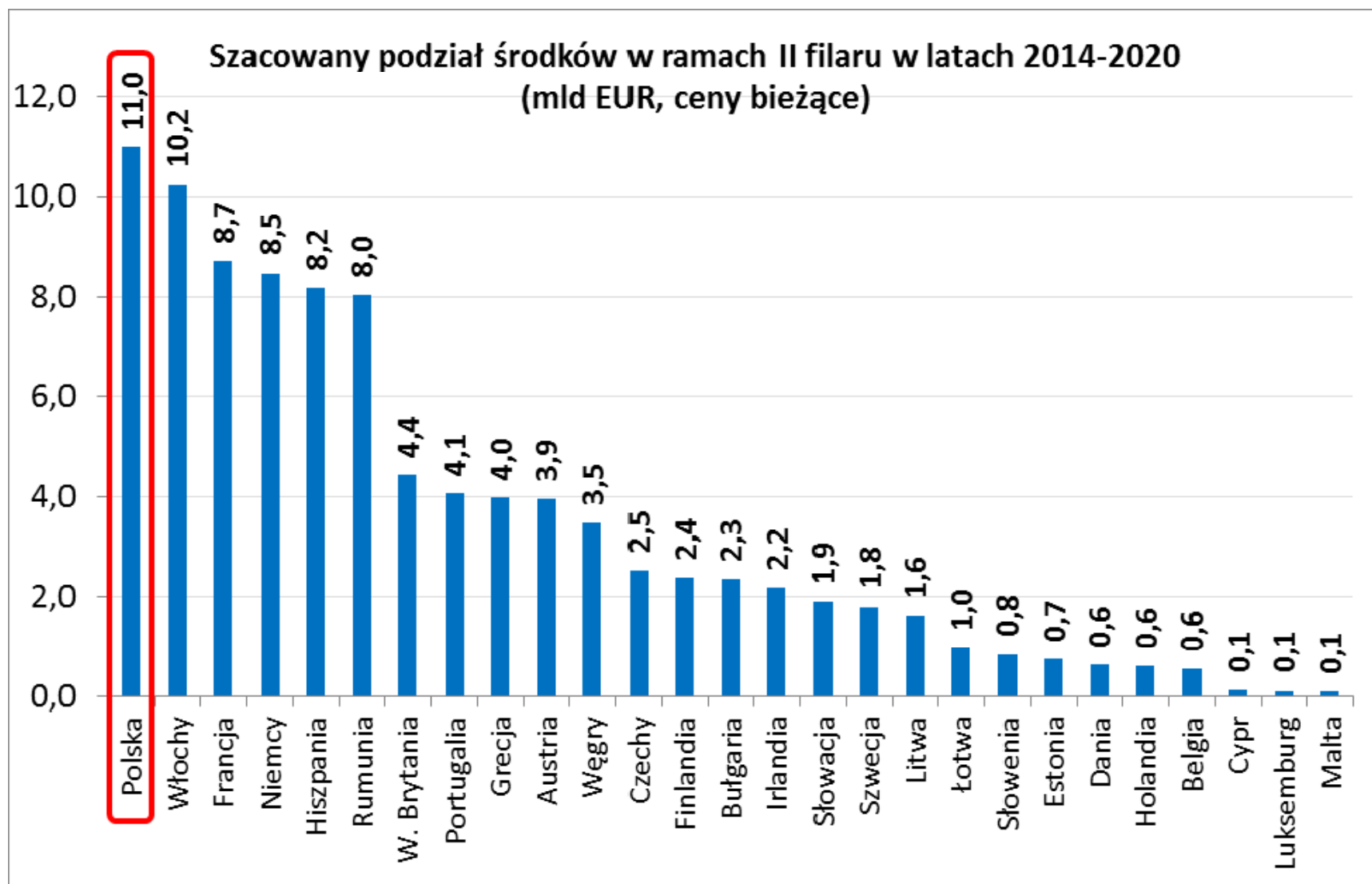
Polska wynegocjowała (w cenach stałych z 2011 r.):

- płatności bezpośrednie – 21,1 mld euro
- rozwój obszarów wiejskich – 11 mld euro

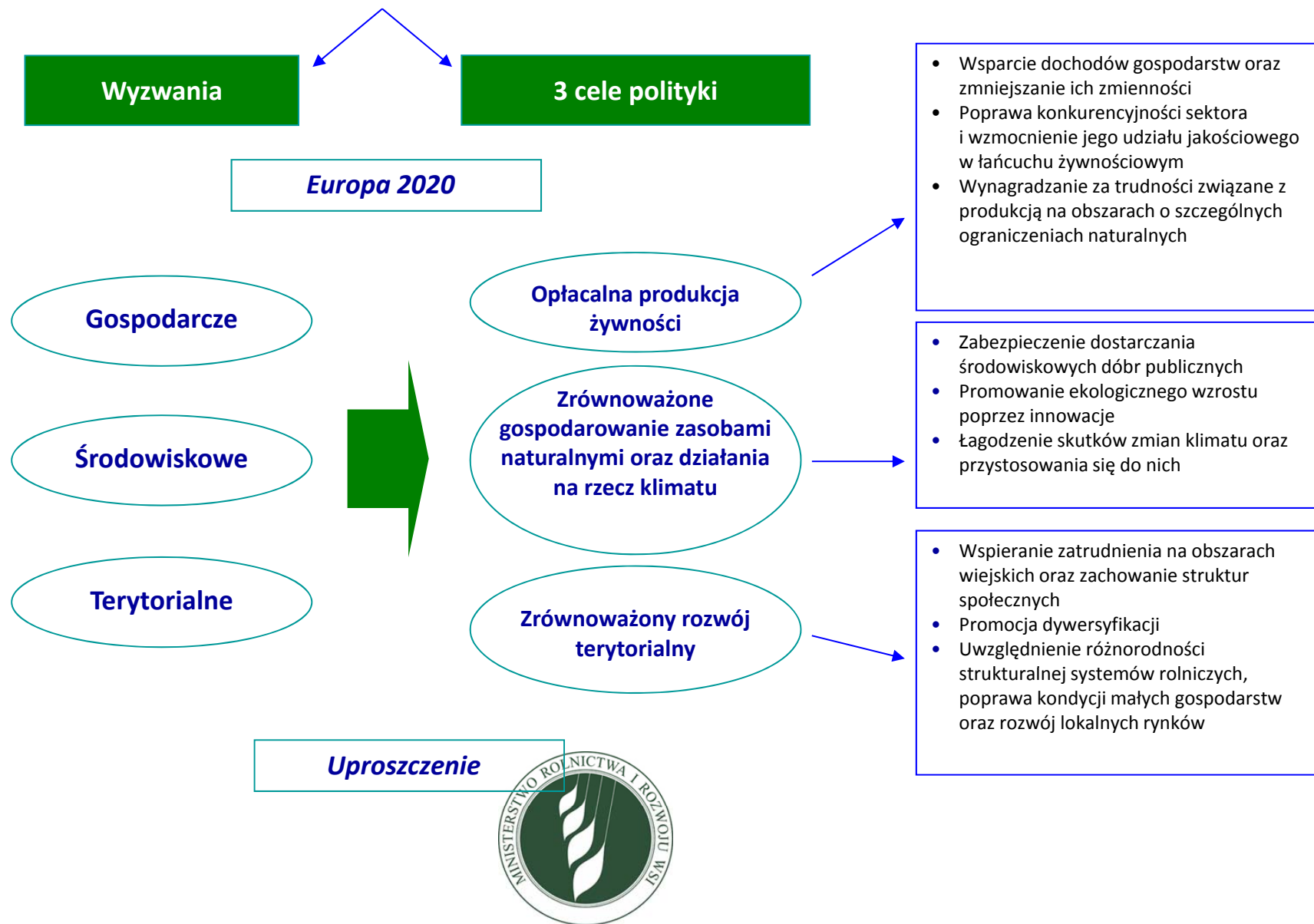

Szacowany podział środków w ramach płatności bezpośrednich i II filaru
w latach 2014-2020 (mld EUR, ceny bieżące)

Komunikat Komisji Europejskiej „WPR do 2020 r.”

Priorytety ROW

Główne działania

1. Transfer wiedzy i innowacje

- (a) Zwiększanie innowacyjności i bazy wiedzy na obszarach wiejskich
- (b) Wzmacnianie powiązań między rolnictwem i leśnictwem a badaniami i innowacją
- (c) Promowanie uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego w sektorach rolnym i leśnym

2. Konkurencyjność rolnictwa i żywotność gospodarstw

- (a) Ułatwianie restrukturyzacji gospodarstw stojących przed problemami strukturalnymi, a szczególnie gospodarstw rolnych o niskim poziomie uczestnictwa w rynku, prowadzących działalność o charakterze rynkowym w określonych sektorach i gospodarstw wymagających zróżnicowania produkcji rolnej
- (b) Ułatwianie wymiany pokoleń w sektorze rolnym

3. Łańcuch żywnościowy i zarządzanie ryzykiem

- (a) Lepsze zintegrowanie głównych producentów z łańcuchem żywnościowym poprzez systemy jakości, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy producentów i organizacje międzybranżowe
- (b) wspieranie zarządzania ryzykiem w gospodarstwach rolnych

4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów

- (a) Odtwarzanie i zachowanie bioróżnorodności, w tym na obszarach Natura 2000, oraz rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej i stanu europejskich krajobrazów
- (b) Poprawa gospodarki wodnej
- (c) Poprawa gospodarowania glebą

5. Efektywne gospodarowanie zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną

- (a) Poprawa efektywności korzystania z zasobów wodnych
- (b) Poprawa efektywności korzystania z energii w rolnictwie i przetwórstwie spożywczym
- (c) Ułatwianie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów, pozostałości i innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki
- (d) Redukcja emisji podtlenku azotu i metanu z rolnictwa
- (e) Promowanie pochłaniania dwutlenku węgla w rolnictwie i leśnictwie

6. Włączenie społeczne, redukcja ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich

- (a) Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania nowych małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy
- (b) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich
- (c) Zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych na obszarach wiejskich oraz podnoszenie poziomu korzystania z nich i poprawianie ich jakości

Innowacje, Zmiany Klimatu i Środowisko jako cele przekrojowe

Nowy program (1)

Zakres wsparcia podobny do obecnie obowiązującego w PROW

- Warunkowości ex-ante
- **6 priorytetów** w zakresie rozwoju obszarów wiejskich wynikające z celów rozwoju obszarów wiejskich i odzwierciedlające **EU2020**
- **3 cele przekrojowe**: Innowacyjność, Środowisko, Klimat
- Wzmocnione podejście strategiczne do programowania:
 - **Kwantyfikowalne cele** na poziomie programu, powiązane z priorytetami
 - **Zmniejszenie liczby działań** (z ok. 40 do ok. 20 połączonych w pakiety)
 - Możliwość **podprogramów tematycznych**: młody rolnik, małe gospodarstwa, rolnictwo górskie, krótkie łańcuchy.

Nowy program (2)

- Kontynuowanie **sieci obszarów wiejskich** – europejskiej i krajowej;
- Utworzenie **Europejskiego Partnerstwa Innowacji (EPI)**;
- **Wielofunduszowy Leader** (rozszerzenie na inne fundusze) (5% budżetu);
- Program rolno-środowiskowo-**klimatyczny** (wzmocnienie aspektów klimatycznych -25%);
- Brak rent strukturalnych;
- **Niezbędne wykazanie, że każda operacja wpisuje się w cel.**

Struktura programowania

Jeden krajowy program rozwoju obszarów wiejskich z elementami pogłębionej regionalizacji

- ✓ Planowany centralnie z zachowaniem zasady partnerstwa
- ✓ Wdrażanie poszczególnych działań, w zależności od ich specyfiki z poziomu centralnego lub regionalnego z zachowaniem roli MRiRW jako Instytucji Zarządzającej i przekazaniem części funkcji wdrożeniowej innym podmiotom

Elementy regionalizacji:

- ✓ Delegowanie wdrażania części działań do samorządów województw
- ✓ Niektóre kryteria dostępu lub wyboru projektów będą mieć charakter regionalny – zwiększony wpływ regionów na wybór projektów (np. poprzez większą wagę lub liczbę regionalnych kryteriów wyboru)
- ✓ Zwiększony wpływ regionu na wybór działań i podział środków przypadających dla danego województwa

Powiązanie WPR z Polityką Spójności

Strategia Europa 2020

- Definiuje główne cele do osiągnięcia przez UE

Wspólne Ramy Strategiczne (WRS)

– obejmuje EFRROW, EFRR, EFS, Fundusz Spójności i EFMR („fundusze WRS”) i odzwierciedla strategię EU2020 poprzez wspólne cele tematyczne realizowane przez poszczególne fundusze

Umowa Partnerska

– dokument krajowy określający planowaną alokację środków na realizację celów EU2020

**Polityka rozwoju obszarów
wiejskich: EFRROW**

**Pozostałe fundusze WRS
(EFRR, EFS, FS, EFMR)**

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

- Dotyczące sześciu priorytetów dla rozwoju obszarów wiejskich

Powiązanie z Polityką Spójności

- EFRROW, tak jak inne fundusze WRS objęte Umową Partnerstwa;
- zmiana logiki interwencji (11 celów tematycznych, dla EFRROW 6 priorytetów rozwoju obszarów wiejskich, większe ukierunkowanie na cele);
- koordynacja z polityką spójności (internet szerokopasmowy, woda, OZE, szkolenia zawodowe, gospodarka odpadami).

Założenia Umowy Partnerstwa (ZUP)

- UP zapewni zgodność z unijną strategią, skuteczną realizację, efektywne wdrażanie funduszy.
- ZUP przyjęte przez RM w dniu 15 stycznia 2013 r.
- Każdy program operacyjny będzie wskazywał w jaki sposób odnosi się do rozwoju obszarów wiejskich
- Obszary Strategicznej Interwencji (OSI); *Obszary wiejskie, w szczególności o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe.*
- bardzo wstępne założenia dla przyszłego PROW, szczególny nacisk – wzmocnienie konkurencyjności sektora rolnego oraz kwestie środowiskowe;

Harmonogram prac nad rozporządzeniami

- Wyniki Szczytu Europejskiego otwierają drogę do zakończenia prac nad propozycją legislacyjną.
- Do końca marca planowane porozumienie w Radzie;
- Do końca czerwca kompromis pomiędzy Radą i Parlamentem (PE marzec; trilogi od końca marca);
- Przepisy przejściowe na 2014 r. – projekty KE kwiecień/maj.

